

● PARVLAEVAD HÄDAS

Rekordmadal veetase Väinameres takistab laevasõitu

Parvlaevaliiklus Väinameres on väga madalale langenud mereveetaseme ja keeruliste jääolude tõttu mitmel liinil häiritud.

JUHAN HEPNER

juhan@le.ee

Hiiumaa liini haldava TS Laevade laevandusvaldkonna juht Guldar Kivro ütles Lääne Elule, et veetaseme kriitiline piir, mille puhul tuleb aluse piisava süvise tagamiseks teenindada esmajärjekorras elutähtsaid kaupu vedavaid sõidukeid ning alles siis vastavalt võimalusele teisi, on umbes 70 cm alla keskmise EH2000 kõrgussüsteemi (rahvakeeli Amsterdami null) kohaselt.

„Oleme sellele olukorrale lähedal, aga konkreetset otsustab laeva kapten sõltuvalt paljudest nüanssidest,” rääkis Kivro. „Oleme broneerimissüsteemis piiranud raskete sõidukite arvu ning siiani ei ole broneeringuga raskete veosteid veel maha jäänud.”

„Kui veetase veelgi langeb, piirame raskete veoste arvu veelgi ning kapten teeb jooksvalt otsuseid sadamas – kas tuleb jätta mõni eelbroneeringuga veok maha või saab võtta mõne veoki hoopis peale. Sõiduautodele seni piiranguid ei ole,” ütles Kivro kolmapäeva pärastlõunal.

Raskete veokite kohtade arvu on Kivro sõnul mõnevõrra piiratud samuti Kuivastu-Virtsu liinil, aga seal on praegu seis parem kui Hiiumaa ja mandri vahel.

Vormsi liinil tegutseva Kihnu Veeteede juht Jaak Kaabel ütles Lääne Elule, et umbes 67 cm alla keskmise on piir, kui autode peale- ja mahaõit parvlaevalt Ormsö kaldarambile ei ole enam ohutult võimalik. Veokeid pole Ormsö vedada saanud juba üle nädala.

Veetaseme langus –70 cm või enam tähendaks aga Kaabli sõnul,

Parvlaev Tiiu sõidab praegu Hiiumaa liinil ükski, sest parvlaev Leiger on dokis remondis ja asenduslaev Regula ei saa rasketes oludes hakkama.

JUHAN HEPNER

et probleemseks muutub ka Ormsö süvis. Temagi ütles, et lõpliku otsuse laeva väljumiste osas langetab aluse kapten jooksvalt ja see sõltub teistestki asjaoludest.

Rekord on lähedal

Kolmapäeva pärastlõunal näitas Tallinna tehnikaülikooli mere-süsteemide instituudi Rohuküla mõõtejaam, et veetase oli seal –65 cm. Instituudi direktor Rivo Uibopu ütles Lääne Elule, et sadamas mõõdeti seni kogutud andmete põhjal madalaim tulemus 2010.

aasta jaanuaris: EH2000 kõrgussüsteemi järgi –67 cm.

„Arendame ja kasutame mere- ilma prognoosimisel lisaks mõõtmisandmetele ja tavapärasele kahepäevasele arvulisele mudelile ka tehisarvutuste andmemudelil põhinevat prognoosi. Pikem prognoos näitab, et mere- taseme väärtused peaks püsima alla 50 cm vähemalt 9. veebruarini. Seega on tõenäoline, et mõnes meie Väinamere mõõtejaamas 5. või 6. veebruaril senine rekord langeb,” lisas Uibopu.

Keskonnaagentuur teatas kolmapäeval, et 9.–10. veebruaril tõmbub külm lühiajaliselt veidi tagasi, tuul puhub läänekaarest ja veetase pisut tõuseb, kuid jääb suure tõenäosusega ikkagi 30–50 cm keskmisest madalamale.

„11. veebruarist muutub ilm taas külmemaks, tuul võtab taas suuna idakaarest ega toeta veetaseme edasist tõusu. Uut kiiret langust see kaasa tuua ei tohiks, sest märkimisväärselt õhurõhu tõusu ja kõrgrõhkonnaga tugevnemist tänastel andmetel ei toimu.

Küll aga aeg-ajalt tugevneva tuulega jää tiheneb ja kuhjub ning madalad laevateekanalid on jätkuvalt raskesti läbitavad,” hoiatas agentuur oma teates.

Vormsi vallavanem ei ole rahul

Hiiumaa liini üks suur parvlaev Leiger on praegu dokis remondis ja selle asenduslaev Regula ei saanud madala veetaseme ning Rukki ja Heltermaa kanali raskete jääolude tõttu viimastel päevadel sõita, mistõttu teenindab liini vaid Leigri sõsarlaev Tiiu. Seetõttu otsustas valitsuse kriisikomisjon rajada Hiiumaa ja Saaremaa vahele jäätee.

„See on erandlik, kuid praeguses olukorras vajalik lahendus riskide maandamiseks ja liikumisvõimaluste tagamiseks Hiiumaa elanikele ja külastajatele,” ütles taristuminister Kuldar Leis presideerimise vahendusel.

Transpordiameti teehoiuteenistuse Lääne osakonna juhataja Hannes Vaidla sõnul leiti Hiiumaa ja Saaremaa vahelise jäätee jaoks koostööpartner, kes teeb nüüd seal uuringuid. „Kui selguvad uuringutulemused, hakatakse trassi ehitama. Esimene takistus on praegu Triigi sadama juures. Mehed ehitavad seal silda. Kui rohkem ei tule tagasilööke, siis tahaks Hiiumaa ja Saaremaa vahel laupäeval jäätee avada. See on aga ainult prognoos,” ütles ta.

Minister Leisi sõnul teistel marsruutidel riik tänavu jääteid

Erinevad kõrgussüsteemid

Alates 1. jaanuarist 2018 kehtib Eestis Euroopa ühtne kõrgussüsteem EVRS. Eestis tähistatakse EVRSi kõrgusi lühendiga EH2000. Seni kasutusel olnud kõrgussüsteem BK77 (Balti normaalkõrgussüsteem 1977, mille alus on Kroonlinna null) läks järk-järgult ajalukku. Näiteks Rohuküla sadamas on kahe kõrgussüsteemi väärtuste vahe umbes 23 cm, mistõttu leiab näiteks 2010. aasta artiklist viiteid erinevatele veetaseme mõõtetulemustele kui praegu.

ALLIKAS: TRANSPORDIAMET

OSTA
FESTIVALIPASS
SOODSALT!

piletilevi | PLG

AUGUST
BLUUS
31 JUL - 2 AUG 2026
HAAPSALU
www.augustibluus.ee

● JUHTKIRI

Vormsile ametlik jäätee

Veetase Väinameres on tänavu jõudnud lähedale 16 aasta tagusele rekordiliselt madalale tasemele. Nii tänavune kui ka toonane madalpunkt oli just keset talve, mis on ka loogiline – osa vett on jäätunud ja seetõttu on meres ka muidu vett vähem.

2010. aasta jäätunud Väinamerel ja tänavusel jäätunud Väinamerel on ent üks erinevus. Nimelt olid toona avatud jääteed, teiste seas Euroopa pikim jäätee Rohukülast Heltermaale. Seda teed pidas transpordiameti tollane eelkäija maanteeamet ametlikult lahti umbes kaks nädalat, kuid inimesed sõitsid mitteametlikult mõnevõrra kauem. Samuti olid toona avatud ametlikud jääteed teistele saartele ja Noarootsi. Nii et madal veetase häiris küll laevaliiklust, aga mitte inimeste liikumist saartelt mandrile ja tagasi.

Tänavu, kui riik oli otsustanud, et enam jääteedele raha ei kuluta, läks veetase püüdma 16 aasta tagust madaluse rekordit. Keerukad olud laevaliikluses näitavad, kui rumal see jääteede arvelt kokkuhoiu plaan oli. Nüüd on riik sunnitud kiirkorras avama kahe suursaare vahelise ühenduse üle jää, sest muidu on oht, et hiidlased jäävad isolatsiooni.

Mis aga saab Vormsist, kuhu erinevalt Hiiumaast ei käi ka regulaarlennud? Vallavanem Erki Savisaarel on õigus, kui ta ütleb, et valitsus kohtleb vormsilasi ebavõrdsest. Miks jääteed Vormsile ei saa ametlikult teha, samamoodi kiirkorras? Miks selleks raha ei leita? Miks vormsilaste risk jääteel on nende oma, aga hiidlaste riski riik maandab? Tänavuse fopaa valguses on selge, et tuleval aastal olgu riigil jääteedeks raha olla. See on oma koda-nike julgeoleku ja võrdse kohtlemise küsimus.

● TEISED LEHED

Agressorid saavad olümpiale, aga see pole isegi kõige vastikum osa

POSTIMEES. Paari päeva pärast algavad olümpiamängud Milanos ja Cortina d'Ampezzos. Taas ei olnud ROKil julgust teha ainuõige otsus ning jätta Venemaa ja Valgevene sportlased võistluste ukse taha, kirjutab riigikogu liige Valdo Randpere Reformierakonnast Postimehes. Selle asemel kasutatakse silmamoonduslikku leiutist AIN (pr k *athlètes individuels neutres*) ehk eesti keeles „neutraalsed individuaalsed sportlased“. See sõnaühend kõlab nagu eetiline kompromiss, aga toimib tegelikult moraalse tuimestina.

Probleem pole selles, et sportlased on sündinud Venemaal või Valgevenes. Probleem on selles, et nende riigid peavad agressioonisõda ja sport on neile riikidele strateegiline tööriist. Medalid, finaaliid, telepildid ja poodiumid ei ole juhuslikud, need on osa sõnumist: „Me oleme endiselt normaalsed. Vaadake, meid lastakse ikka mängu.“

Sageli väidetakse, et sportlased ei vastuta oma riigi tegude eest. See on osaliselt tõsi. Aga rahvusvahelised spordiorganisatsioonid vastutavad küll. Kui nad otsustavad, et sõda ei ole piisav põhjus osalemist keelata, siis on see nende valik, mitte paratamatus. Iga selline otsus saadab Ukrainasse selge sõnumi: teie kannatused ei kaalu üles meie vajadust „normaalsuse“ järele.

Kõige vastikum on see, kui kiiresti maailm agressorriikide sportlastega harjub, see, kui kommentaatorid räägivad „südikast võitlusest“ ja „fantastilistest tulemustest“, kui publiku aplaus kõlab sama valjult nagu enne sõda, kui moraalne kontekst kaob mängu ilu taha.

On täiesti vale ja selgrootu otsus lasta need sportlased olümpiamängudele. Praegu, ajal, mil ukrainlasi tapetakse, ei ole agressorriigi esindajate mitteosalemine karistus, vaid minimaalne eetiline piir. Piir, millest üle astudes aktsepteerime sõda ja teeskleme, et meisse see ei puutu, kirjutab Randpere.

● LAUSELAEN

„Eelarve tegemise ajal ei osanud keegi ette kujutada, et tuleb selline talv.“

Transpordiameti tehnoiteenistuse Lääne osakonna juhataja Hannes Vaidla. Lääne Elu, 3. veebruar

Nihkes inimesed või ühiskond?

Pärnu Postimees kirjutab, et meie seast on lahkunud legendaarne sintlane Pudeli-Vovka (Vladimir Fetšin), keda mitu põlvkonda Pärnumaa inimesi ja paljud Pärnu külalisedki teavad fraasi järgi „Sjenti on?“.

Minul polnud au Vovkat tunda, kuid jäin mõtlema, et sääraseid inimesi leidub mujalgi. Fraasiga „säärane inimene“ peab olema muidugi ettevaatlik, sest nad on/olid kõik omaette isiksused, oma personaalse mikrokosmosega. Ütleme siis nii, et neid ühendav asjaolu on veidi nihkes suhe ühiskonnaga, kus nad elavad.

Uuris inimesi oma Läänemaa tuttavatelt, kas Haapsalus ka sääraseid inimesi on või oli. Pudeli-Gunnar (Gunnar Ollo) oli olnud Haapsalus prominentne tegelane, kelle auks kavatseti lausa kuju püsti panna. Kuju siiski veel ei ole. Praegu pidi Haapsalus olema Pudeli-Anne, aga tema ei andvat Gunnari mõõtu välja.

Mul endal on kogemusi säärase inimestega – mõnikord ka neist kõnelevate lugude kaudu – Muhust, Koselt ja Tartust. Muhus kuulusid külaveidriku hulka näiteks Nabi Juula ja Sipu Villem.

Juula kohta teatakse jutustada lugu, kus Muhu mehed tahtsid Juulat narrida ja pannud talle saia vahele sinepit. Juula võtnud amp-su ning kiitnud muhu keeles takka: „Uijeekest, siuksed oogit need uieaegsed moesid.“ Või kui ta oli saanud kolm päeva järjest ühest kohast süüa: „Saab ikke nähä, kaua siuke pulm nüüd käib.“ Need ütlused on muutunud Muhu folkloori lahutamatuks osaks.

Kosel aga täitsid külaveidriku funktsiooni näiteks Hull Viktor ja Kloun, kes olid küll pahusis alkoholi tarbimisega. Kusjuures seda tehti „ausamba taga“ ehk Nõukogude sõduritele pühendatud ausamba juures. Kloun, keda kutsuti sellise nimega tema ruudulise mantli järgi, sõi-

ERKKI BAHOVSKI
kolumnist

tis näiteks jalgrattaga Kosel jalakäijate sillast mööda, pea ees mööda kivist kallakut jõekaldale. Järgmisel hetkel ronis ta juba üles – jumal hoiab joodikuid.

Kuid säärase inimeste tõeline Meka oli/on Tartu. Kusjuures ka enne sõda – sellest on värvikalt kirjutanud Ott Kangilaski ühes Akadeemia numbris. Ent lähiajaloo Tartus andis kindlasti tooni unustamatu Jaan Muna, kes sai 2014. aastal ka Tartu kodanikuaktiivsuse klaasmuna. Temagi kohta räägitakse kõikvõimalikke lugusid, aga ise olen olnud tunnistajaks juhtumile, kui 1990. aastate teisel poolel külastas Tartut toonane välisminister Toomas Hendrik Ilves. Ülikooli raamatukogu konverentsisaalis peetud seminari järel kinkis Muna Ilvesele Katjuša auto mudeli. Kingitused olidki Muna n-ö kaubamärk.

Või ka Erkki Hüva, kes on kandideerinud kohalikel valimistel ja kellest on soojalt kirjutanud Lauri Sommer oma raamatus „Toome tuled“.

Aga Tallinn? Siin pean tunnistama oma nõutust, sest sedalaadi tegelast nagu eespool toodud näited mina Tallinnast ei tea. Sõitsin aastaid tööle bussiga nr 5, mille peale tuli eelmisest peatusest alati rida kodutuid, sest seal asus kodutute varjupaik. Kuid nad olid lihtsalt kodutud. Võibolla on asi minus, võibolla selles, et Tallinn on Eesti mõistes väga suur linn ja niisu-

gused inimesed lahustuvad ses suures lihtsalt ära.

Kuid see artikkel ei tohiks jääda halenaljakate juhtumuste kroonikaks. Kirjutamine säärastest inimestest nõuab pieteeditunnet. Kõige suurem oht on langeda üleolevusse ja patroneerimisse – kirjutada neist kui väljaspoolsetest, milles kajastub ka autori enda pidamine seespoolseks. Tegelikult oleme me kõik ühel või teisel viisil ühiskonna osa.

Ma ei ole antropoloog, kuid julgen pakkuda, et see, kuidas ühiskond suhtub oma veidrikesse (ei taha kasutada sõna „ullikesed“), näitab ühiskonna tervist. Kui ühiskond suleb sääraseid inimesed plangu taha, on midagi valesti. Kui aga ühiskond talub neid, mõeldes koguni kujude püstitamisele, on kõik enam-vähem hästi.

Ent Eesti ühiskonnas pole asjad hästi, kui mõelda Raasikul noorte mõrvatud 42aastase Rene või Pärnumaal tapetud 59aastase Hugo peale. Mõlema kirjeldus lubab oletada, et nende suhe ühiskonnaga oli veidi nihkes.

Lapsed on sääraseid inimesi alati narrinud, kirjeldusi selle kohta leiab maailmakirjandusestki. Kuid narrimine on meil paraku üle kasvanud jõhkraks tapmiseks. Siinkohal pole vist mõtet moraali hakata lugema ja käsi kokku lööma küsimusega, kust sääraseid noored tulevad. Vastan: nad tulevad meie enda hulgast. Nagu ka Gunnar, Hull Viktor, Jaan Muna või Nabi Juula. Kuid mitte need inimesed pole nihkes; nihkes on ühiskond, kes on tekitanud mõne tapahimulise noore.

● See, kuidas ühiskond suhtub oma veidrikesse, näitab ühiskonna tervist.

● TÄNAVAKÜSITLUS

Kuidas teile tänavune talv meeldib?

MAIMO

Väga meeldib. Jalutan kogu aeg. Käin Väikesel viigil jalutamas. Seal on tehtud tore liuväli. Ei ole sellel aastal suusatamas käinud.

UNO

Pole midagi ette võtnud, olen pensionär. Mulle ei meeldi talv kohe üldse. Olen kogu elu olnud ehitaja ja talv on mind alati seganud.

SIRJE

Lumi meeldib alati. Ootan, et seda oleks veel pikemat aega. Olen kõndimas käinud. Ma olen muidu rattasõitja, käimine on mul raske, aga tänavu aasta kõnnin.

LIIVI

Talv meeldib tänavu väga. Peaaegu nagu mu lapsepõlves. Ma ei suusata ega uisuta, sest olen selleks juba liiga vana. Jalutan. Mul on maa-kodu ja käin seal igal nädalal vähemalt korra.

MARGUS

Mulle meeldib väga selline mõnus lumine talv.

Olen uisutanud ja suusatunud. Paliveres ja siinsamas lahe peal on väga hea uisurada sisse lõkatud kolm kilomeetrit.

JUTA

Talv meeldib. Super. Ammu ei ole nii ilusat talve olnud kui praegu. Sõidad autoga maanteel ja kõik on nagu piltpostkaardil. Ma ei ole suusataja ega uisutaja, nii et naudin talve omamoodi.

URMAS

Väga, aga võiks soojem olla. Olen suusatunud. Käin oma maja juurest üle tee metsa all suusatamas. Sõidan seal ise raja sisse.

AGO

Üle hulga aja on lund ja külm. Ausalt öeldes ei mäletagi, millal oli viimati nii tore talv. Olen tegeleenud lugemisega ning tege-len Haapsalu eakatega ja enda ravimisega ka.

Tervis on selline, et ma praegu ei tee sporti. Muidu olen varasematel aastatel käinud suusatamas ja kuni oktoobrini ujumas.

Küsitles **KAIE ILVES**
Pildistas **JUHAN HEPNER**

Lääne-Nigula kogudus saab üle 132 000 euro kiriku kooriruumi katuse parandamiseks.

URMAS LAURI

KÕVA KONKURENTS

Muinsuskaitse toetusraha läheb suuresti katuseparanduseks

Muinsuskaitseameti tänavustes toetusvoorudes oli Läänemaal toetusest ilma jäänud objekte rohkem kui neid, mida toetati. Suurem osa toetusrahast kulub katusetöödeks.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Kõige suurema toetuse (üle 132 000 euro) sai Lääne-Nigula kogudus kiriku kooriruumi katuse renoveerimiseks. 100 000 eurot eraldas muinsuskaitseamet eralduses oleva Riguldi mõisa katuse renoveerimiseks. Noarootsi kogudus sai ametilt katusetöödeks ligi 58 000 eurot.

Muinsuskaitseameti Läänemaa nõuniku Kalli Petsi sõnul oli sel korral taotlusi väga palju, mistõttu raha jagus vaid vähestele. „Alati on suurem võimalus saada toetust jätkutöödeks,” ütles Pets. Nii näiteks toetas muinsuskaitseamet Riguldi mõisale uue kiltkivikatuse panemist juba mullu, kuid seda klausliga, et töid võib teha ka 2026. aastal. Nüüd lisandu-

Muinsuskaitseameti toetused

Läänemaa

- Riguldi mõisa peahoone idapoolse kiltkivikatuse paigaldustööd – 100 000 eurot
- Haapsalu Ehte 4 otsaseinte restaureerimine – 45 000
- Noarootsi kiriku lõunakülje katusetööde II etapp – 57 904
- Lääne-Nigula kiriku kooriruumi katuse restaureerimise I etapp – 132 628
- Piirsalu kalmistu kabeli pärgade ja nimeplaatide konserveerimine – 2016
- Lääne-Nigula (Koela) kalmistult puude mahavõtmine, võsalõikus ja raiejäätmete utiliseerimine – 2976

Läneranna vald

- Massu mõisa meierei katusepleki ja roovituse vahetus – 100 000 eurot
- Lihula pealinnuse müüride konserveerimistööd – 54 392
- Jaagu talu rehealuse avariiliste talade, müüripuu ja müüriivöö proteesimine – 13 930
- Karuse trapetsiaalse hauaplaadi puhastamine ja eksponeerimine – 1746

ALLIKAS: MUINSUSKAITSEAMET

nud toetus annab võimaluse mõisa kogu katus korrastada.

Jätkutööna toetas amet 45 000 euroga Haapsalu Johannese kogudusele kuuluva Ehte 4 hoone fassaadi renoveerimist. Tänavapoolne fassaad sai korda mullu, nüüd on järg maja otste käes.

Toetuste taotlemisel võib abi olla sellestki, kui jagada töö etapideks ja küsida toetust väiksemate summade kaupa. Nii näiteks küsis Lääne-Nigula vald Piirsalu kabelis asuvate pärgade ja nimesiltide korrastamiseks 7968 eurot, kuid sai 2016 eurot.

Läänemaal rahuldati seitse taotlust, mille summa on veidi üle 340 520 euro, Läneranna vallast neli taotlust summas veidi üle 170 000 euro.

Suurem osa paarikümnest Läänemaal esitatud taotlusest jäi

siiski rahata. „Kahju on kõigist, kes ilma jäid,” ütles Pets. Rahuldamatat jäi näiteks Haapsalu linnavalitsuse 85 000 euro suurune taotlus kuursali akende renoveerimiseks. Pets soovib neil, kes toetusest ilma jäid, siiski ikka ja jälle uuesti taotlus esitada, sest nii mõnelgi juhul on järjekindlus sihile viinud.

Muinsuskaitseameti seekordne toetusvoor oli väga pingeline. Ehituste säilitamise taotlusvoorus, kus jagati välja ligi 1,4 miljonit eurot, oli 190 taotluse summa ligi kaheksa miljonit.

Muinsuskaitsealal asuvate ehitiste säilitamise kategoorias toetati vaid 12 ja pühakodade säilitamise kategoorias vaid kümme protsenti taotlustest, kogusummad vastavalt ligi 432 000 ja 400 000 eurot.

Opositsioon nügis linnavõimu arengukava muutma

Ehkki veel nädal tagasi ei näinud Haapsalu linnavõim uuendamata arengukavas probleemi, saatis ta nüüd volikogule arutamiseks kava muutmise. Opositsiooni hinnangul sellel enam mõtet pole.

Seletuskirja järgi on algatatud eelnõu eesmärk muuta arengukava struktuuri nii, et see ei sisalda enam tegevuskava. Seni igal aastal uuendatud arengukava tegevuskava sihid on edaspidi kajastatud eelarvestrateegias. „Sisu ei muutu,” ütles Haapsalu linnapea Olavi Seisonen muudetava arengukava kohta.

Linnapea sõnul on muudetud arengukavast välja võetud viited arengukava tegevuskavale, mida

uus linnavõim on otsustanud mitte enam koostada.

Arengukava juurde käiva tegevuskava puudumine oli see, mis pani jaanuari lõpus Haapsalu endise ja praeguse linnavõimu vastastikku tegemata töös süüdistusi pilduma: eelmine linnavõim ei hakanud seda vahetult enne valimisi muutma, praegune väitis, et muutmise tähtaeg oli sügisel, mil valimistulemusi polnud välja kuulutatud.

Seepeale hankis praegune linnavõim juriidilise hinnangu, mille järgi ei pea olema arengukava juures eraldi tegevuskava. Viimasel volikogu istungil aga kõlasid opositsiooni kuuluvailt volinikelt süüdistused

avatud juhtimise puudumises: eelarvestrateegiat arutati vaid ühes komisjonis, kuid arengukava tegevuskava oleks arutatud kõigis komisjonides.

Nüüd viiakse arengukava muutmine, mis sätestab, et tegevuskava selle juurde ei tule, järgmisel reedel volikogu ette.

„Eelarvestrateegia on juba vastu võetud. Sellel ei ole enam mõtet,” ütles opositsiooni kuuluv Haapsalu endine aselinnapea Helen Rammu (HaRi).

Rammu sõnul oli see eelnõu just see, mis oli enne eelarvestrateegia vastuvõtmist puudu ja mille pärast HaRi fraktsioon ka eelarvestrateegia arutamist edasi soovis lükata.

„Üsna pealiskaudne. Isegi arenguspetsialist sai alles Lääne Elust teada, et arengukava tegevuskava ei tule,” ütles Rammu.

Opositsioonil olnud küsimused said aga Rammu sõnul juba eelarvestrateegiat arutades vastused. „Nii saab ka, aga oleks pidanud teises järjekorras olema,” ütles ta.

Seisonen ütles, et arengukava muutmine ei tundunud linnavalitsusele esialgu vajalik, kuid opositsiooni sellele tähelepanu juhtimine pani muutmise vajalikkusest aru saama. „On mõistlik, et asi on lõpuni korrektne,” ütles Seisonen.

Praegu jääb 2023.–2036. aastat kajastav arengukava sisult samaks senisega. Sisulisi muuda-

tusi on linnavõimul plaanis teha sügisel volikogu ette saadetavas arengukavas. Millised muudatused sinna tulevad, selgub linnapea sõnul suvel.

Seisoneni sõnul on edaspidi plaan eelarvestrateegiat täiendada ka tegevuste osaga. See aga ei tule tema sõnul sellisel kujul ja sedavõrd pikalt, nagu oli senine arengukava tegevuskava.

Arengukava, eelarvestrateegia ja konkreetse aasta eelarve on omavahel tihedalt seotud. Õiguslikult pole reguleeritud, milline peab olema arengukava ülesehitus ja vorm, samuti pole kohustuslik selle juurde eraldi tegevuskava koostamine.

MALLE-LIISA RAIGLA

LÜHIDALT

Herjava ristmik ehitatakse ringi

Transpordiametil on plaan tänavu ümber ehitada Ääsmäe-Haapsalu maantee ristuva Herjava tee Tallinna-poolne ristmik 750 meetri pikusel lõigul. Plaan on rajada maanteele vasakpöörderada ning Herjava tee otsa ka markeeritud ja ohutussaarega ülekäigurada.

Projekti kohaselt kaob ristmikul praegu olev kiirendusrada ja selle kohale, ristmikule lähemale, on plaanis tuua bussipeatus. Tallinna suunal olevast bussipeatusest, mis samuti tuuakse ristmikule lähemale, on plaan rajada jalgrataste tee-ületuskohani.

Kogu laiendus on projekteeritud Haapsalu-Ääsmäe sõidusuuna-poolsele küljele ehk Tallinna poole suunduvale sõidurajale.

Ristmikul on tihti juhtunud avariisid. Näiteks 2024. aasta suvel toimus ristmikul kolmikavarii, kui Herjava poole pööravale autole sõitis teine tagant otsa, auto kaldus vastassuunavööndisse ja seal sõitis veel üks auto talle omakorda otsa.

Haapsalu politseijaoskonna juhi Andrei Taratuhini sõnul on viimasel aastatel ristmikul juhtunud vähemalt kaks sellist avariid. „Need, mida meie teame. Kui kannatanuid pole ja jõutakse kokkuleppele, ei pea politseid kutsuma,” ütles ta.

Seda, et ristmikul on toimunud avariisid, kinnitas ka transpordiameti liiklusohutuse koostöö ekspert Janno Vilberg.

Tööde algus on plaanitud juunis, tööd kestavad umbes kaks kuud. Ümberehitus läheb maksma 300 000 eurot.

Taratuhini sõnul on ristmiku remont juttuks olnud olnud aastaid. „Ohutuse vaates on igati hea mõte,” ütles ta. **Malle-Liisa Raigla**

Kodulinnud aetakse siseruumesse

Linnugripi tõkestamiseks kehtestas põllumajandus- ja toiduamet (PTA) tulevast esmaspäevast lindude väljas pidamise keelu.

„Kuna lindude gripp on levinud kogu Euroopas ning jõudnud ka Eestisse, siis selle meetme abil loodame eeseeisvat rändehooaega silmas pidades gripi levikut tõkestada,” ütles PTA loomatervise ja -heaolu osakonna juhataja Olev Kalda pressiteates.

Erandina võivad pardid ja haned väljas käia juhul, kui nad ei puutu teiste kodu- ja metslindudega kokku, nende sööt on katuse all ning ala on piiratud aia või võrguga ka pealt.

Ameti otsuse alus on lindude gripi levik Euroopas, kus on haiguspuhangud nii farmides kui ka metslindude seas. Nakatumise oht suureneb, kui viirust kandvad veelinud alustavad rännet.

Lindude väljas pidamise keelu on kehtestanud samuti Belgia, Iirimaa ja Itaalia. Soomes hakkab keeld kehtima Eestist päev varem.

Piirangute täitmist kontrollivad PTA ametnikud, kes vajadusel selgitavad linnupidajale keelu vajalikkust. **Malle-Liisa Raigla**

Neli inimest sai tööõnnetustes viga

Tööinspekttsiooni registreeris jaanuaris Läänemaal neli tööõnnetust, millest ühe asjaolud on veel täpsustamisel.

Ühes õnnetuses sai töötaja katlamaja küttes vingumürgistuse, hingates mitu tundi vingugaasi sisse. Teise õnnetuse puhul töötaja libises ja väänas hüppeliigese välja. Kolmandal juhul lõikas töötaja lihatooteid lõigates endale sõrme sügava haava.

Inspekttsiooni pressiesindaja Dajaana-Jessica Vaher tõi välja, et kõik juhtumid viisid viga saanud töötaja nädalaks kuni kuuks töövõimetuslehele.

Eelmise aasta jaanuaris juhtus Läänemaal kolm tööõnnetust, aasta jooksul kokku oli tööõnnetusi 44. **Malle-Liisa Raigla**

Teisipäeval toimetasid Haapsalu kutsehariduskeskuse puidutöökojas kaks vahetusõpilast Prantsusmaalt.

2 X KAIRE REILJAN

TUME TULEVIK

Puiduerialad vaevlevad õpilaste puuduses

Puidueriala õpetajad ja mööblitootjad pidasid Haapsalu kutsehariduskeskuses (HKHK) nõu, kuidas ala noorte seas populaarsemaks muuta – probleeme on palju, imerohtu aga mitte.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

„IT-erialadele joostakse kutsehariduses tormi, aga puit on jäänud vaeslapse rolli,” ütles HKHK direktor Riinu Raasuke.

Tisleri eriala on HKHKs ja mitmeski teises kutsekoolis puiduerialadest ainus, mida saab õppida pärast põhikooli päevases õppes. Koolitatakse küll ka CNC-pingi operaatoreid, mööblirestauraatoreid, puittoodete tehnolooge jms, kuid seda tehakse töökohapõhiselt või tsükliõppes.

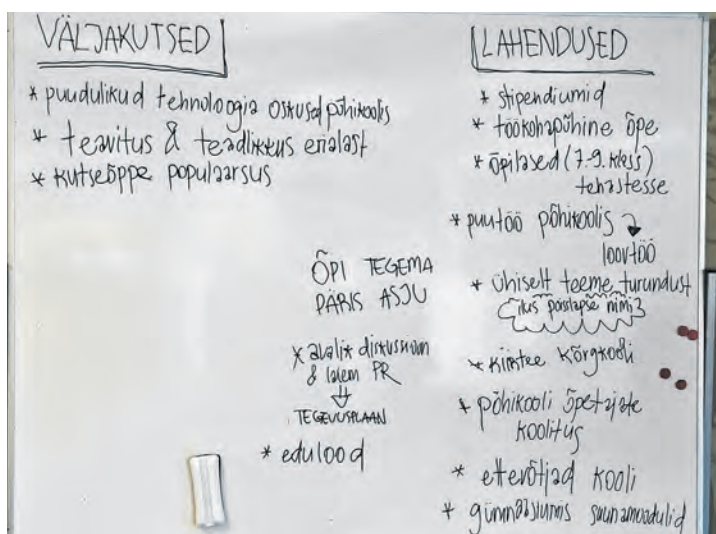
Sel õppeaastal jäi HKHKs vähesse huvi tõttu tisleri erialal õppegrupp avamata. Õpilaste huvi langus on kestnud juba mõnda aega. Uuele õppeaastale minnakse vastu uue, kolme- asemel nelja-aastase õppekavaga, kuid valitseb ebakindlus, kas sellelegi õppureid leitakse.

HKHK puidu-, ehitus- ja käsitöö osakonna juhataja Margus Krips ütles, et kui ka sel sügisel õppegruppi avada ei suudeta, võib juhtuda, et Haapsalus tuleb puiduõppele kriips peale tõmmata. „Lõpuks jääbki Eestis kaks-kolm suurt kooli, kus seda eriala õpetatakse,” sõnas ta.

Tislereid on varem õpetanud üle kümne kooli, aga praeguseks on neid jäänud kuus. Suurimad on Tallinna ehituskool ja Tartu rakenduslik kolledž, kus võetakse igal aastal vastu umbes 30 uut õpilast. Seevastu Pärnu kutsehariduskeskus juba tõmbab tisleri erialal otsi kokku – uut kursust tänavu enam ei avatud.

Töökäsi on vaja

Kevadel lõpetab kutsekoolides tisleri eriala ligi 60 noort, kuid kee-

Arutelu käigus kirja pandud lahendused, kuidas äratada noortes huvi puiduerialade vastu.

gi ei oska ennustada, kui mitu neist erialase töö valib. Samas on mööblitootjad hädas pädevate töötajate leidmisega. „Meil ei ole õppijaid ja ettevõtetele ei ole töötajaid,” ütles Krips.

Koole ja ettevõtjaid ühendava Eesti mööblitootjate liidu juhatuse esimees Priit Tamm ütles, „Lõpuks jääbki Eestis kaks-kolm suurt kooli, kus seda eriala õpetatakse,” sõnas ta.

Kasutusele võetakse järjest nutikamaid masinaid, mis vajavad ka õppinud ja nutikaid töötajaid. „Enam ei saa turult tööjõudu osta, vaid tuleb hakata ise kasvatama,” sõnas Neiser Groupi esindaja August Kulla. Ta lisas, et praktilise osa suudavad ettevõtjad töötajale paremini selgeks õpetada kui kool.

Temaga oli nõus Haapsalus tegutseva mööblitootja Helland Balticu tegevjuht Aivar Kaus. „Andke meile inimesed, oskused anname neile ise,” ütles ta.

Ettevõtjad kriitilised

Ettevõtjate hinnangul ei muutu enne midagi, kui riiklikul tasemel midagi ette võetakse. „Ma pole siiani aru saanud, mis kutseharidusmaastikul toimub,” tunnistab Tamm.

Kriitiline oli ka mööblitootjate liidu ja Eesti kaubandus-tööstuskoja juhatuse liige Enn Veskimägi. „Kogu valitsuse tõstatatud kutsehariduse teema on ebaõnnestunud,” oli ta oma ütlemlises konkreetne ja lisas, et otsuseid teevad seal bakalaureusekraadi haldusjuhid.

„Poliitikutki propageerivad minema õppima pehmeid erialasid, mida pole vaja – nagu haldus- ja ärijuhtimine,” sõnas Veskimägi.

Ajal, mil kutsekoolides võitlevad ellujäämisega just noortele mõeldud erialad, pingutavad gümnaasiumid laieneda. Ka vanemad eelistavad kokkusaamisel osalenute hinnangul, et laps jätkaks haridusteed gümnaasiumis, mitte kutsekoolis.

„Leian, et gümnaasiume tuleks vähendada ja osa noori suunata kutseõppesse nagu Soomes,” ütles Veskimägi, kelle sõnul valib meil kutsehariduse vaid veerand põhikooli lõpetajatest.

Kutsekoolis õpetatavaist erialadest on kõige populaarsem IT, kuid mööblitootjate prognoosi kohaselt kestab IT-mull veel ehk kolm kuni viis aastat ja siis lõhkeb.

Uus õppekava

Siiski ei saa öelda, et riiklikult kutsehariduses midagi ette ei võeta. Käib järjekordne reform, mille käigus tulevad uuest õppeaastast kolmeaastase õppekavade asemele nelja-aastased. Muudatust põhjendatakse sellega, et kolme aastaga kipuvad noortel eriala kõrvalt omandatavad üldhariduse teadmised nõrgaks jääma.

Kriipsi sõnul toob muudatus kaasa selle, et klassikaline tisleri eriala kaob õppekavast üldse. Selle asemel saavad noored edaspidi pärast põhioõpet valida suuna: masintöötuse, pehmemööbli valmistaja või eritellimuste valmistaja.

Pikem õppekava võib aga saada komistuskiviks noortele, kelle pea nii hästi ei võta, kuid käed on kuldsed. Praegu sellist võimalust, et üldainetes nõrkade tulemuste puhul saaks kutsekoolist vähemalt tunnistuse eriala omandamise kohta, ei ole.

Kas uus eriala ka õppijaid juurde toob, selles kokkukulnud kahtlesid – kuna noortel puudub ettekujutus, mida uus õppekava endast kujutab, ei juleta seda võibolla valida. Pealgi kulub uue õppekava käima saamisele samuti aega.

Pikem õppimisaeg

Reform ja uued õppekavad ei pruugi olukorda parandada ka seetõttu, et nüüd tuleb noortel kutsekoolis õppida aasta rohkem kui nende eakaaslastel gümnaasiumis. Aasta on aga noore inimese elus pikk aeg.

Kui noor tahab pärast kutsekooli lõpetamist jätkata sama eriala õppimist rakenduslikus kõrgkoolis, pikeneb tema õppimisaeg veel nelja aasta võrra. See tähendab, et kutsekooli kaudu kulub rakendusliku kõrghariduse saamiseks sama palju kui gümnaasiumi kaudu magistrikaadi saamiseks.

Linnar Pärn Eesti maaülikooli metsakorralduse ja metsatööstuse õppetoolist ütles, et oma erialadel on nad ülikoolis püüdnud võimalikult palju arvestada, et noored ei peaks kutsekoolis juba omandatud uuesti läbima.

Arutelul jäi kõlama mõte, et kutsekoolist tulnud noortel võiks rakenduslikel erialadel sama eriala edasi õppides olla gümnaasiumist tulnute ees see eelis, et nad õpivad aasta vähem.

Käeliste oskuste pöud

Üks põhjusi, miks noored puiduga seotud eriala õppima ei tule, on arutelul osalenute hinnangul see, et nad ei teagi, mida see eriala endast kujutab. „Noored ei tea väljundeid, mis selle eriala lõpetajatel on,” ütles endine HKHK õpetaja ja praegune Hel-

land Balticu töötaja Uve Uustalu. Saalist kõlas isegi arvamus, et noored ei tea enam sõna „tisler” tähendustki.

Põhikooli lõpus on tihti lapsevanem see, kes õpilasele järgmise kooli valib, vanema eelistus on aga sageli haridustee jätkamine gümnaasiumis.

Ando Roos Tallinna ehituskoolist tõi välja, et paljud noored ei oskagi midagi oma kätega teha, sest vanemad kodus ei näita eeskujut – mõnes peres pole enam akutrelli.

Kivi visati ka tehnoloogiaõpetajate kapsaaeda. „Palju sõltub põhikooli tehnoloogiaõpetajast,” ütles HKHK kutseõpetaja Janne Muuli. Ta lisas, et kui noor koolis puutööga kokku ei puutu, ei oska ta seda ka tulevaseks elukutseks valida. Koolidest, kus on tugev tehnoloogiaõpetaja, tuleb Kriipsi kinnitusel noori ka kutsekooli.

Kokkukulnud olid ühte meelt, et üheksanda klassi õpilasi kutsekooli meelitades on lootusetult hiljaks jäänud – eriala tuleks tutvustama hakata hiljemalt 7.–8. klassis ning pakkuda noortele abi näiteks kohustuslike loovtööde tegemisel.

HKHK on püüdnud omalt poolt olukorda parandada sellega, et toob koole klasside viisi oma puidumajja tehnoloogiakooli. „Maksame sellele peale, sest toome lapsed siia kohale,” ütles Krips.

Mööblitootjate liidu juhatuse aseesimehe Siiri Tamme sõnul peaksid ettevõtted ise olema aktiivsemad, kutsudes koole külla ja näidates, mida nad teevad. Ettevõtjate sõnul on praegu peamine mure see, kuidas ellu jääda ning neil pole aega tegeleda järeelkasvuga.

EESTI RAAMATU AASTA

Räpist Brockmannini ehk Kaks ja pool kilomeetrit värssse

Idee peita Linnamäe vahele ära viisteist luuletust, kanda peidukohad kaardile ja kutsuda inimesed orienteeruma tundub nii intrigeeriv, et see asi lihtsalt tuleb ise läbi teha.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Päike ripub madalal. Veebruar näitab hambaid. Kell on kümme minutit viie peal. Külma on kümme kraadi. Sikutan Linnamäe raamatukogu ukse lahti.

Seisame kolleeg Kaire Reiljaniga fuajees. Kohe ukse kõrval lauakesel on kaardid.

„Me oleme siin,” ütleb Kaire. Paneb näpu kaardi peale. Uurin, kust ta teab, kus me oleme.

„No tean.” – „Ma küll ei teaks.” – „Sina muidugi ei tea. Sellepärast sind üksi lasta ei saanudki.”

Tõsi ta on. Isikuna, kes kunagi Uuemõisas vastutulija käest küsis, kus pool Haapsalu on, ja tagalinna senimaani ära eksib, ei ole minust kaardilugejana asja. Toimetuses on see üldteada fakt.

Mul ei tuleks pähegi minna orienteeruma üksi. Tegelikult ei tuleks mulle pähe üldse orienteeruma minna. Välja arvatud juhul, kui tuleb otsida luuletusi, väljas on südatalv ja oht pimedada peale jääda.

Linnamäe raamatukoguhoidja Kaja Puusepp annab lootust, et kolmveerand tunniga peaks punktidega ühele poole saama. „Esimene paistab siit aknast põm-di kätte,” ütleb ta.

Nii on. Kui õigest aknast väl- ja vaadata.

Mõistan, et minusugune võiks kaardita samuti Linnamäe vahel ringi konnata, kuni midagi silma hakkab.

Aken on õige. Männiokste vahel ripub Lauri Räpi luuletus.

Lihtne mäng

Mäng ise on lihtne. Võtad kaardi. Kõmbid punkt-punktilt kahe ja poole kilomeetri pikkuse raja läbi. Viisteist punkt, viisteist nummerdatud luuletust suurte valgete lehtede peal, igas üks sõna alla joonitud. Kirjutad alla joonitud sõnad üles. Kokku saad lause, mis tõestab, et kõik on leitud, punktid ausasti läbi käidud ja värssid loetud.

Lause, muide, on jabur.

„On jah jabur,” ütleb raamatukoguhoidja, kui järgmisel hommikul aru pärin. Et kas sai ikka õigesti. Nii et kui lugeja nüüd Linnamäele luulet otsima läheb ja lausest erist mõtet ei leia, siis ärgu heitugu. Nii ongi.

Üheksa minutit hiljem tõdeme koos Juhan Viidinguga, et mälestuste pääle kasvab rohi. Kangastub pilt mitte enam väga noorest Viidingust, kes 1980ndate keskel KuKu klubis kõva häälega oma poeese ette loeb. Mitte et seal mingi luuleõhtu olnuks või nii. Luges niisama. Küllap uuemaid.

„Oi, Viidingut ma armastan,” ütleb Kaire.

Oleme käivitanud oma mängu: jagada, mis kummalgi autori või värssidega esimesena pähe tuleb, seostub. Viidinguga on minul KuKu, Kairel plaat, mida ta autos kuulab.

Räpiga ei ole kummalgi suurt midagi. Kui, siis ehk müügi detailid, mille tipus nüüdisaja lauliku oma poeesidega troonib.

Värss „Kalevipojast” käsipuul. Viieteistkümne luuletuse leidmiseks kulub laias laastus tund.

2 X KAIRE REILJAN

Üheksa minutit. Rekord

Räpist Viidinguni jõudmiseks on kulunud rekordilised üheksa minutit, mida me ei ületa, aga seda me veel ei tea. Nina kaardis, teatab Kaire, et metsast võtame järgmise. Võtan sappa.

Kolme minuti pärast leiame võsa vahelt Kersti Merilaasi, kes pole küll kirjutanud ühtegi luuletust, mida kõik teaksid, aga kelle koht parnassil on kindel ja teenitud. „Meeskoor!” hüüatab Kaire, kui on lugenud paari esimest rida: „Rannik kui hüppel, rünnakuhoos, manner ja meri siin sülisti koos.”

„Koidula on jah... Tüvitekst,” ütleb Kaire.

„Kas selle otsimise eest saab ka midagi?” pärin. „Jah. Auhindu saab,” ütleb Kaire.

Sumpame kahe räämas maja ja roostes põllumasinate vahel edasi tagasi. Masinaid on palju, aga mida pole, on luuletus.

Kaheksa minutit hiljem loeme seinalt „Teete, teele, kurekesed” – Friedrich Kuhlbari (1841–1924) luuletust, mida lauluna teab kogu eesti rahvas. Konkurentsilt parima ettekande tiitel läheb aga Indrek Tarandile, kes verivärskel koolimeistrina laulis seda Nõva kooli aktusel 2020. aasta 1. septembril.

Kolme minuti pärast leiame raskusteta Ave Alavainu. Loen seinapealt „Taas ootan kirja nagu armund pika” ja meenutan Ave hennapunaseid juukseid, pikka seelikut ja käredate hääli, et luuletada olla noorte inimeste asi. Mis tema vanamutt enam. Kas ta seda tõsiselt mõtles, ei tea. Ave oli kõigi oma ja institutsioon, aga lõpuni ei olnud tema puhul miski kindel. Oli ta ju ühekorraga pipar, suhkur ja sool.

Avaneb ajapikku

Päike on jupi madalamale vajunud. Rekordilise kahe minutiga on Juhan Liivi luuletus käes. Mida ei saa öelda luuletaja enda kohta. „Liiv avaneb ajapikku. Kui Viidingut loed ka noores põlves, siis Liivi alles pärastpoole,” ütleb Kaire.

Viis minutit. Ellen Niit. Selge see, et „Entel-tentel” – Kalmer Tennosaare juhitud legendaarne lastelaulusaatesari, kus tulevane Soome rahvusoperi viiuldaja Aet Ratasseppe „Kati karu” (Ellen

Niidu sõnad ja Gustav Ernesaksa viis) kuulsaks laulis.

Järgmine punkt. „Kui see nüüd bussigraafik ei ole, siis on see luuletus,” ütleb Kaire. Aga on graafik. Uurime heitunult ümbrust. Raamatukoguhoidja ennustatud kolmveerand tundi kulub mühinal.

Aga seal! Sulev Olli. Kellest kumbki pole kuulnudki.

Ainult tollest teisest, varalähkunud tippmaletajast Lembitust, kes neljanda korruse aknast end surnuks hüppas. Aga värssid on ilusad. Hooli ja hoiu, hoiu ja hooli. Ja nii edasi.

Lumi kriuksub. Loojang punetab. Käed külmetavad. Üle poole on leitud. Kaire põrmitseb kaarti. Varesed kraaksuvad.

Kolm minutit. Anna Haava. Neli minutit. Artur Alliksaar. Viis minutit. Ernst Enno. Veel viis minutit. „Kalevipoeg” ja Friedrich Reinhold Kreutzwald.

„Peaks viimased neli laulu ka läbi lugema,” ütleb Kaire. Uurin, miks pooleli jäi. Kaire mühatub ja ütleb, et ega see ole mingi kerge lektüür.

Kolm minutit. Vennaskonna hümn. Ojaa, 1980ndate punkt. Justkui kogu aeg oli kevad, eelkevad, kui lumi pole veel ära sulanud, aga päike võtab silmad pimedaks ja kõrred söövad lund.

Nelja minuti pärast vahetub see müra ühe teise, 1637. aasta eelkevade vastu. „Oi, Reiner Brockmann!” hüüatab Kaire. Loe me esimese teadaoleva eestikeelse luuletuse otsast lõpuni läbi.

Ongi kõik.

Tunni ajaga oleme kapanud eesti luule ligi 400aastase loo ühest otsast teise. Räpist Brockmannini.

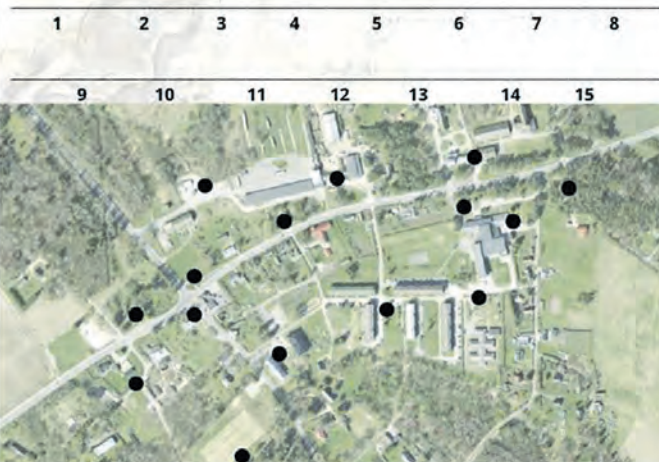
LINNAMÄE LUULEORIENTEERUMISE MÄNGUJUHIS

Sinu nimi ja kontakttelefon: _____

Mäng kestab 29.01.–11.02.2026

Leia Linnamäelt kaarti kasutades üles 15 tahvlit eesti luuletajate loominguga. Igal tahvil on number ja üks teise värviga äramärgitud sõna. Pane sõnadest numbrite järgi kokku lause ja too oma mänguleht raamatukogu kollasesse tagastuskasti. Jäta ka oma andmed, sest kõigi mängijate vahel loosime välja auhindu.

Siia kirjuta sõnadest leitud lause:

Luuleorienteerumine

- Linnamäel 11. veebruarini.
- Varusta end hariliku pliiatsiga, sest pastakas ei pruugi külmaga kirjutada.
- Pane soojalt riidesse.
- Võta Linnamäe raamatukogust kaart, kuhu on märgitud 15 punkti, kus asuvad luuletused.
- Otsi luuletused üles, kirjuta üles alla joonitud sõnad (igas luuletuses üks).
- Vii kaart tagasi raamatukokku, sest osalejate vahel loositakse välja auhinnad.
- Raja pikkus (kui ära ei eksi) on 2,5 kilomeetrit.
- Läbimiseks kulub laias laastus tund.

KAIRE REILAN

Taebla selts korraldas fotovõistluse

Taebla selts korraldas talvise fotovõistluse, mis on esimene neljast: tulemas on kevadine, suvine ja sügisene pildikonkurss, et välja anda kodukoha 2027. aasta kalender.

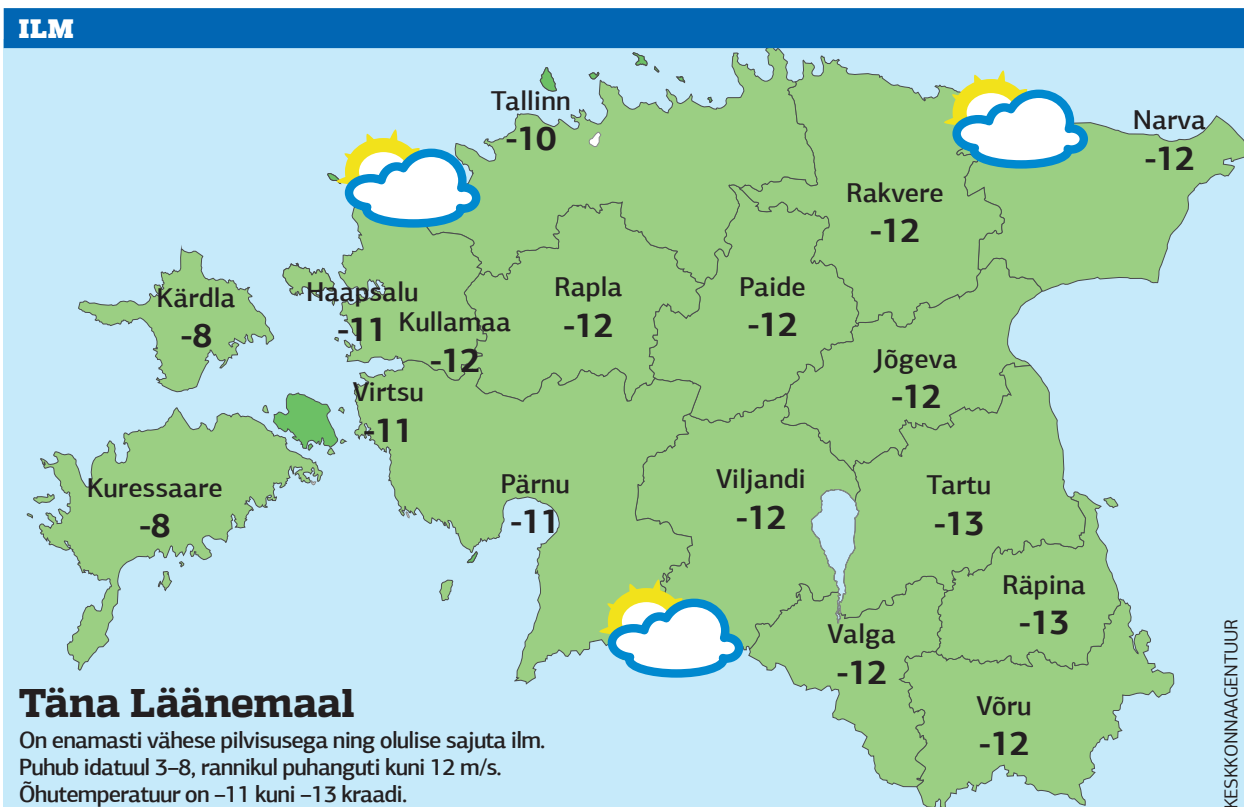
Taebla seltsi juhatuse liige Mikk Lõhmus ütles, et mõte kodukoha pildivõistlus teha tuli tal ise fotografeerides. „Üle mitme aasta on korralik talv ja võimalus pildistada talvist Taeblat,” sõnas ta.

Kui neli fotovõistlust läbi, paneb selts neist kokku Taebla kalendri, kus on pilte igast aastajast. „Sügiseks on pildid koos ja aeg kalender teha,” märkis Lõhmus. Varem midagi sellist Lõhmuse sõnul tehtud ei ole. „Näituse teeme fotodest ka,” ütles ta.

Talvine fotovõistlus kestab 31. märtsini.

Taebla selts on viieaastane, liikmeid on seitse.

KAIRE ILVES

Täna Läänemaal

On enamasti vähese pilvisusega ning olulise sajuta ilm. Puhub idatuul 3–8, rannikul puhanguti kuni 12 m/s. Õhutemperatuur on –11 kuni –13 kraadi.

Reede	öö päev	Laupäev	Pühapäev	Esmaspäev
ida-, kirdetuul 2–8 m/s	–16°...–7°	kirdetuul 1–7 (10) m/s	muutlik tuul 1–10 (13) m/s	edelatuu 2–10 (14) m/s

VAATA KA
WWW.LE.EE

Balti Puurkaev

- Puurkaevude pesu
- Maasoojuspuraukude puurimine
- Puurkaevude puurimine
- Soojuspumpade paigaldus
- Pumpade paigaldus
- Rauaeraldusfiltrite paigaldus
- Septikute ja veetrasside paigaldus

Tel: 521 7415, 504 2999
www.baltipuurkaev.ee

Kui soovite jõuda potentsiaalse kliendini, siis tutvustage oma tooteid või teenuseid Lääne Elu veebis sisuturundusartikliga!

Lääne Elu
online.le.ee

Küsi lisa
aadressil
reklaam@le.ee.

REINPAUL
OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA
Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepidud, haavikud jne.
Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

KASTANI
AVATUD IGA PÄEV 8-22
METSA

Apelsin	kg	1,49
Kanaborš	3,75/kg	1,99
Põltsamaa, 530g		Tavahind 3,99
Eesti juust	6,98/kg	3,49
Estover, viilutatud, 500g		Tavahind 5,99
Suitsuragu	kg	1,79
Nõo		Tavahind 3,50
Koduviiner	2,98/kg	1,49
Maks & Moorits, 500g		Tavahind 2,29
Nimeta keeduvorst	kg	2,29
Rakvere		Tavahind 2,99
Perehakklihasegu	5,64/kg	1,69
Rakvere, 300g		Tavahind 2,99

Kastani Ostukeskus - Kuuse 28 / Metsa pood - Metsa 28

Sõbranädal!

Teised prillid
-50%

Vaata lisa

Pakkumine kehtib 9.-15.02
Karja 7, Haapsalu. Tel 473 4737
E-R 10-18, L 10-15, P suletud
www.normanoptika.ee

norman optika

2006-2026
iloni imedemaa
TÄNA,
5. veebruaril
kell 11-17
ilon Wiklandi
SÜNNIPÄEV
Meisterdame lilli, sööme kommi
Kell 13 noore kunstniku konkursi
võitjate autasustamine
Sissepääs TASUTA

Siin võiks olla teie reklaam!
Võtke ühendust reklaam@le.ee.

Kohalikud uudised seitse päeva nädalas

KOOS ON SOODSAM!
Digi- ja paberlehe tellimiseks võtke ühendust meili teel le@le.ee või telefonil **473 7111**.